

آزمونک درس سه دوازدهم

ردیف	سوالات	بارم									
۱	با توجه به عبارت های زیر برای هریک از واژه های داخل جدول، یک «معادل معنایی» از متن بیابید و بنویسید. الف) در اولین دقایق صبح احداث این خاکریز هشت نه کیلومتری به پایان رسید. ب) این مین ها را توی دشت، روبه روی دشمن کار بگذارید و معطل نکنید. <table border="1"> <tr> <th>ردیف</th><th>معنا</th><th>واژه معادل</th></tr> <tr> <td>الف</td><td>ساخته شدن</td><td>.....</td></tr> <tr> <td>ب</td><td>درنگ</td><td>.....</td></tr> </table>	ردیف	معنا	واژه معادل	الف	ساخته شدن		ب	درنگ		۰/۵
ردیف	معنا	واژه معادل									
الف	ساخته شدن										
ب	درنگ										
۲	در کدام عبارت «غلط املائی» وجود دارد؟ الف) ایشان به اجرای این طرح، ایمان داشت و با قاطعیت می گفت: «خاکریز را صبح تحویل می دهیم». ب) «بیت الاحزان» نام کلبه ای است که حضرت یعقوب (ع) در آن در غم فراغ یوسف (ع) گریه می کرده است. ج) اتمام خاکریز روحیه عجیبی در بین برادران رزمنده ایجاد کرد اما این کار، شهید ساجدی را راضی نمی کرد. د) با توجه به امکانات محدود مهندسی و تسلط دشمن، قبول و اجرای این طرح خیلی سخت بود.	۰/۲۵									
۳	هر دو فعل «است» در کدام «بیت اسنادی» است؟ الف) با آن که جیب و جام من از مال و می تهی است ب) ناله مرغ اسیر این همه بهر وطن است ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت مسلك مرغ گرفتار قفس همچو من است	۰/۲۵									
۴	واژه «چون» از لحاظ دستوری در کدام گزینه متفاوت است؟ الف) هرنفسی که فرو می رود، ممد حیات است و چون بر می آید، مفرح ذات. ب) انصاف و عدل داشت موافق بسی ولی چون قرخی موافق ثابت قدم نداشت ج) گفت: «به خاطر داشتم که چون به درخت گل رسم، دامنی پرکنم هدیه اصحاب را.»	۰/۲۵									
۵	کاربرد «حرف را» در کدام مصراع متفاوت است؟ الف) آن کسی را که در این ملک سلیمان کردیم ب) ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت ج) هر کس که فکر جامعه را محترم نداشت	۰/۲۵									
۶	در کدام بیت، مفعول به قرینه لفظی حذف شده است؟ الف) همتم بدرقه راه کن ای طایر قدس ب) با آن که جیب و جام من از مال و می تهی است که دراز است ره مقصد و من نوسفرم ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت	۰/۲۵									

پاسخنامه سؤالات

۱- الف) ساخته شدن: احداث	ب) درنگ: معطل
۲- گزینه «ب» فراغ ← فراق	
۳- گزینه «ب» (در گزینه الف)، فعل «است» مصراع اول اسنادی و فعل «است» مصراع دوم در معنی «وجود دارد» غیر اسنادی است.	
۴- گزینه «ب» (در گزینه های الف) و (ج) هر دو به معنای «وقتی که» پیوند وابسته ساز هستند و در گزینه «ب» چون در معنی «مانند» حرف اضافه است.	
۵- گزینه «ب» (حرف اضافه در معنی «برای») در گزینه های الف) و (ج) حرف «را» نشانه مفعول است.	
۶- گزینه «ب» (در جمله آخر «فراغت» در نقش مفعول به قرینه لفظی حذف شده است: جمشید جم [آن فراغت را] نداشت.	

ردیف	سوالات	بارم
۷	شعر «دفتر زمانه» سروده است.	۰/۲۵
۸	در بیت زیر کدام آرایه ادبی دیده نمی شود؟ «نشاط غربت از دل کی برد حبّ وطن بیرون به تخت مصرم اما جای در بیت الحزن دارم» (الف) تلمیح (ب) پارادوکس (ج) تشبیه (د) تضاد	۰/۲۵
۹	آرایه نادرست را از داخل کمانک انتخاب کنید. (۵/۰) (الف) خانه ای کاو شود از دست اجانب آباد ز اشک ویران کنش آن خانه که بیت الحزن است (مجاز - ایهام - استعاره) (ب) همّت از باد سحر می طلبم گر ببرد خبر از من به رفیقی که به طرف چمن است (تشبیه - جناس - تشخیص)	۰/۵
۱۰	شاعر در بیت زیر، با بیان کدام واژه، مفهومی غیر حقیقی (مجاز) ارائه کرده است؟ «در پیشگاه اهل خرد نیست محترم هر کس که فکر جامعه را محترم نداشت»	۰/۲۵
۱۱	موارد زیر را به نثر روان معنا نمایید. (الف) آری نداشت غم که غم بیش و کم نداشت. (ب) ناله مرغ اسیر این همه بهر وطن است. (ج) «با آن که جیب و جام من از مال و می تهی است / ما را فراغتی که جمشید جم نداشت»	۱
۱۲	شاعر در بیت زیر، به بیدادگری کدام پادشاه اشاره دارد؟ و منظور از «این ملک» چیست؟ «آن کسی را که در این ملک سلیمان کردیم ملت امروز یقین کرد که او اهرمن است»	۰/۵
۱۳	منظور شاعر در بیت زیر از «رفیقی که به طرف چمن است» چیست؟ «همّت از باد سحر می طلبم گر ببرد خبر از من به رفیقی که به طرف چمن است»	۰/۲۵
۱۴	در بیت «همّت از باد سحر می طلبم گر ببرد / خبر از من به رفیقی که به طرف چمن است، به ویژگی (خبررسانی - خبر چینی) باد سحر اشاره شده است؟	۰/۲۵

پاسخنامه سوالات

۷- فرّخی یزدی

۸- گزینه «ج» این بیت تشبیه ندارد. تلمیح: به داستان حضرت یوسف (ع) و حضرت یعقوب (ع) پارادوکس؛ هم بر تخت مصر است هم در بیت الحزن. / تضاد: غربت و وطن، تخت مصر و بیت الحزن

۹- الف) ایهام (دست مجاز از «توان»، خانه استعاره از «وطن») ب) تشبیه (من و چمن «جناس ناهمسان»، خبر بردن باد سحر: تشخیص)

۱۰- جامعه (مجاز از مردم جامعه) یا پیشگاه (مجاز از نظر و دیدگاه)

۱۱- الف) بله غمگین نبودم، زیرا غم و غصه ای از دارایی دنیا در من نبود.

ب) سرودن این شعرهای شاعر زندانی به خاطر حمایت از وطن و میهن است.

ج) با وجود این که فردی فقیرم و خوشی و شادی دنیایی ندارم، به آرامش و آسودگی خاطری رسیدم که حتماً پادشاهی چون جمشید از آن بی بهره بوده است.

۱۲- محمد علی شاه، این ملک: سرزمین ایران

۱۳- دوستی که در زندان نیست و آزادانه زندگی می کند. (از باد صبحگاهی می خواهد خبر شاعر زندانی را به دوستان مبارز خارج از زندان برساند.)

۱۴- خبررسانی

